

Motion till riksdagen 2016/17:2303

av **Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD)**

Straffskärpningar

Innehåll

Förslag till riksdagsbeslut	3
Motivering	4
1 Riktiga livstidsstraff	4
2 Kraftiga straffskärpningar för bl.a. våldsbrott	5
2.1 Generella straffskärpningar	5
2.2 Straffskärpning för misshandel av gravida	6
3 Borttagande av straffrabatter	6
3.1 Ta bort straffrabatten för de över 18 år	7
3.2 Möjlighet att döma unga gärningsmän som vuxna	7
3.3 Sänkt straffmyndighetsålder	8
3.4 Ta bort den automatiska villkorliga frigivningen	9
3.5. Ingen straffrabatt vid otillåten utredning	9
3.6. Åtgärder vid flerfaldig brottslighet	10
4 Utvisning av kriminella utlänningar	10
4.1 Skärpning av lagstiftningen	12
4.2 Inte sänkta straff vid utvisning	13
5 Åtgärder mot illegala vapen	13
5.1 Skärpning av straffskalan	13
5.2 Vapenklassa granater	14
6 Kriminalisera rymning	14
7 Tredje gången gillt	15
8 Vapenklassa farliga lasrar	15
9 Försvårande omständighet vid störningar i den allmänna ordningen	16
10 Attacker mot blåljusverksamhet	17
11 Pedofilregister	17

12	Kriminalisera undangömmade av illegala invandrare	17
13	Förbud tiggeri	17
14	Fotboja vid frisläppande efter allvarliga brott	18
15	Skärpt straff för sexköp av barn	19
16	Borttagande av preskriptionstid för grova brott	19
17	Strängare regler för permission	21
18	Skärpt lagstiftning mot katsmuggling	21
18	Våld mot valda politiker bör likställas med våld mot tjänsteman	21
20	Ytterligare verktyg för att bekämpa trafficking	22
21	Obligatorisk information om smittbara sjukdomar vid samlag	22
22	Skärpta straff för människosmuggling	23
23	Återgång till tidigare straff vid ny brottslighet	24
24	Kriminalisera att fly från polis	24
25	Utlänningar som kör bil utan körkort	25

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om riktiga livstidsstraff och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kraftiga straffskärpningar för bl.a. våldsbrott och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om borttagande av straffrabatter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvisning av kriminella utlänningar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder mot illegala vapen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera rymning och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tredje gången gillt och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vapenklassa farliga lasrar och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om försvårande omständighet vid störningar i den allmänna ordningen och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om attacker mot blåljuspersonal och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett register över pedofiler och flerfaldigt dömda våldtäktsmän med hög återfallsrisk och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera undangömmande av illegala invandrare och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda tiggeri och förenkla reglerna för avhysning och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fotboja vid frisläppande efter allvarliga brott och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt straff vid sexköp av barn och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om borttagande av preskriptionstid och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om strängare regler för permission och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt lagstiftning mot kat och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att våld mot politiker bör likställas med våld mot tjänsteman och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ytterligare verktyg mot trafficking och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatorisk information om smittbara sjukdomar vid samlag och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för människosmuggling och tillkännager detta för regeringen.

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återgång till tidigare straff vid ny brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera handlingen att fly från polis och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utläningar som kör bil utan körkort och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Inom flera områden idag i Sverige ligger nivåerna på straffen klart under vad som kan motiveras utifrån brottens allvar, offrens lidande eller samhällets skyldighet att bestraffa brottslingar, framförallt när det handlar om brott som orsakar fysiskt eller psykiskt lidande mot andra människor. Främst åsyftar vi alltså brott såsom vålds- och sexualbrott men även grovt integritetskränkande handlingar såsom inbrott i någons hem, stöld och rån.

Denna kommittémotion tar ett helhetsgrepp på de straffskärpningar som Sverigedemokraterna ser som allra viktigast att komma tillrätta med för att uppnå en nivå på straffen som står i proportion till brotten.

1 Riktiga livstidsstraff

Sverigedemokraterna är tydliga i sin syn på kriminalpolitiken. Vi sätter offren och deras anhöriga i fokus, inte de kriminella, som hittills varit i fokus. Det är inte de kriminellas integritet vi värnar, inte deras rättigheter eller väl och ve. Det är offren vi bryr oss om. Med denna nya utgångspunkt i svensk kriminalpolitik anser vi att behovet av ett verkligt livstidsstraff utan möjlighet till benådning eller tidsbestämning är mycket stort i Sverige.

Sverigedemokraterna ser straff och påföljder för brott inte bara som en fråga om rehabilitering utan även som en moralisk fråga, vilket därmed särskiljer vår syn från den som hittills varit rådande. Utgångspunkten är att brottslingen förtjänar att straffas för att straffet har ett egenvärde i sig och för att ge offret och dess anhöriga upprättelse.

Somliga brott som begås är av sådan natur att brottslingen inte förtjänar att få vistas ute i frihet igen, antingen för att brottslingen aldrig kan förväntas bli rehabiliterad eller för att det brott som begicks var av sådan natur att denne på moraliska grunder aldrig igen ska släppas ut. En annan aspekt är att gärningsmannen med detta straff inte ges chansen att ytterligare en eller flera gånger orsaka andra människor lidande. Det blir med andra ord även ett straff som verkar i preventivt syfte.

Sverige har i dag ”livstidsstraff” på skalan men HD observerar att regeringens nådepraxis till och med 1993 innebar att livstids fängelse omvandlades till 12–16 års fängelse och praxis idag ligger i intervallet 18–25 år. Dessa straffnivåer är i flera fall otillräckliga, vilket följande exempel belyser:

- En 51-årig man fick endast 18 års fängelse efter att ha hållt bensin över sin exsambo och tänt på. Med den sedvanliga straffreduceringen till två tredjedelar är han ute efter cirka 12 år.
- På morgonen den 13 april 1989 mördade en 71-årig man ett äldre syskonpar i Pinnarp genom att skjuta ihjäl dem med ett avsågat hagelgevär. Eksjö tingsrätt dömde honom till livstids fängelse. Livstidsstraffet omvandlades sedan till 29 år.

- Den 21 maj 1992 i Göteborg mördade en 60-årig man sin hustru genom ett femtiotal knivhugg i ansikte, hals och på bålen. Sedan tog han ut sin sjuåriga dotter till ett skogsparti vid Fridhems kyrkogård och högg ihjäl henne med ett trettiotal knivhugg. Beslut 2008-05-28 där livstidsstraffet blev omvandlat.
- Svea hovrätt dömde 1993 en 46-årig man för ett knivmord begånget samma år samt för våldtäkt och sexuellt umgänge med barn, till livstids fängelse och utvisning. Beslut togs 2008-09-23 om att livstidsstraffet omvandlas.

De brott som avses för riktigt livstidsstraff bör alltså vara för grova brott mot person där oprovocerat, hänsynslöst eller sadistiskt våld nyttjats, i likhet med brotten beskrivna ovan.

Riktiga livstidsstraff ska kunna utdömas för brott som idag enligt brottsbalken kan medföra livstidsstraff. Utöver detta ska riktiga livstidsstraff kunna utdömas för upprepade grova vålds- eller sexualbrott av särskilt hänsynslös och våldsamt natur där offren åsamkas permanenta fysiska eller psykiska skador av allvarligare art.

Vi väljer att utöka floran av de brott som har straffet livstidsstraff eftersom de brott angivna ovan är av sådan natur att dessa kan förstöra en eller flera människors liv, psykiskt eller fysiskt, och i många fall är av sådan grad att den kriminelle med sin gärning inte längre kan anses berättigad att leva i frihet igen.

Med anledning av ovanstående anser Sverigedemokraterna att Sverige för de allra grövsta brotten ska införa ett riktigt livstidsstraff, där den dömde alltså inte har någon möjlighet till benådning, tidsbestämning av straff eller oövervakad permission.

2 Kraftiga straffskärpningar för bl.a. våldsbrott

Straffnivåerna i Sverige idag är ofta låga. Brottslingar som begått våldtäkt, mord eller andra fruktansvärda handlingar kan ibland komma undan med några månader eller några få år i svenskt fängelse. Detta, menar vi, är inte i samklang med den allmänna rättsuppfattningen, ger inte offret och dess anhöriga upprättelse och verkar inte heller preventivt i någon större utsträckning.

2.1 Generella straffskärpningar

För att få lite perspektiv på vad vi menar med låga straff följer här en kort lista över hur låga straff folk kan få i Sverige:

- Man i Landskrona dömd för misshandel, våldtäkt, narkotikabrott och brott mot knivlagen. Under våldtäkten hotade han kvinnan, urinerade på henne och slog sönder hennes mobiltelefon. Mannen är tidigare dömd för misshandel. Dom: 1 år i fängelse.
- I juni 2010 våldtogs en 80-årig försvarslös dement kvinna av en 35-årig man, anställd som vårdare. Brottet skedde den 20 juni på arbetstid. Natten till den 21 juni återkom han till sin arbetsplats, då ej på arbetstid, och försökte våldföra sig på kvinnan igen. Våldtäktsförsöket avbröts dock då nattpersonalen kom och knackade på dörren och gick in. Brottslingen dömdes för våldtäkt och försök till våldtäkt till fängelse i tre år och sex månader.
- Ungdomar slår nästan ihjäl en 61-årig sjukpensionär, som får sådana allvarliga permanenta skador att han inte kan ta hand om sig själv längre, ”bestraffas” med 3 veckors ”samhällstjänst”.
- En 17-åring, en 30-åring och en 23-åring slog ner en 81-åring på rullator så att hon fick hjärnblödning och skallfrakturer och rånade 6 000 kr av henne. 17-åringen (18

när han dömdes) fick 3 månader i straff och de två andra fick 1,5 år i fängelse (ute efter 1 år alltså).

Listan kan göras lång på brott där brottslingen döms till alltför låga straff.

En genomgång som Åklagarmyndigheten gjort, den största genomgången i sitt slag, visar att svenska domstolar ofta dömer ut straff i den nedre kanten av straffskalan. Exempelvis konstaterades att straffen för samtliga brottstyper i snitt ligger i den nedre fjärdedelen av straffskalan. När det gäller grov kvinnofridskränkning, grov misshandel och olaga hot ligger runt 90 procent av domarna i den nedre fjärdedelen av straffskalan. I rapporten dras också slutsatserna att allt fler döms till fängelse men att straffen blir kortare, att kvinnor får lindrigare straff än män och att det inte spelar någon större roll för straffets längd om man dömts tidigare.

Denna situation är inte hållbar och visar tydligt att lagstiftarna måste agera för att åtgärda den rättspraxis som lett till att alltför låga straff döms ut alltför ofta.

Sverigedemokraterna vill därmed se att regeringen återkommer med lagförslag som ska resultera i strängare straff för brott mot person, exempelvis vålds- och sexualbrott. Även stöld och inbrott ska på samma sätt ses över, då dessa ofta riktar sig mot enskilda personer eller deras hem.

Dessutom ska straffskalan för narkotikabrott skärpas kraftigt, inte minst sedan Högsta domstolen förändrade praxis genom att kraftigt sänka straffen för narkotikabrott.

Hur dessa straffskärpningar bäst uppnås, om det är genom höjda miniminivåer, förändrade rekvisit eller annat, får ankomma på regeringen att återkomma med förslag på. Ambitionen ska vara höjda max- och minimistraff samt ett bättre utnyttjande av de högre delarna av straffskalorna.

2.2 Straffskärpning för misshandel av gravida

I såväl den svenska som utländska debatten råder delade meningar om när ett befruktat ägg räknas som en människa. Men alldeles oaktat när kvinnor i laglig mening har eller ska ha rätt att göra abort, bör varje gravid som inte har för avsikt att avsluta graviditeten ha rätten att själv få räkna sin graviditet som ett nytt liv. Mot den bakgrunden bör rättspraxis kring synen på våld mot gravida ändras, så att våld mot gravida ses som inte enbart misshandel mot en individ utan mot två individer – och detta oavsett om gärningsmannen kände till att den misshandlade kvinnan var gravid eller ej.

Våldsbrott mot gravida bör således som lägsta straffvärde automatiskt räknas som grov misshandel, med anledning av att särskild hänsynslöshet bör anses vara gällande när våldet mot gravida även drabbar en till under alla omständigheter oskyldig individ som dessutom helt saknar möjlighet att värja sig mot attacken. En lagändring bör även tydligt ange att om graviditeten avbryts på grund av våldet, eller om embryot/fostret skadas, skall brottet bedömas särskilt allvarligt och i paritet med om ett liknande våld hade drabbat en född person.

3 Borttagande av straffrabatter

Det finns idag dessvärre en uppsjö av straffrabatter att tillgå. Sverigedemokraterna ser generellt sett väldigt negativt på dessa, då de ytterligare spär på ett system som redan idag mäter ut alldeles för korta straff.

3.1 Ta bort straffrabatten för de över 18 år

Brottsbalken samt lagen om särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare måste reformeras.

I Sverige idag blir en person myndig vid arton års ålder och i och med denna ålder ska han eller hon betraktas som fullt ansvarig för sina handlingar. Dock tar svensk lag ändå särskild hänsyn till personer som är över arton år men under tjugooett år gamla, med lägre straff som följd. Detta förhållningssätt är orimligt eftersom de som är över 18 år är myndiga och därmed ansvariga för sina handlingar och därmed bör denna hänsyn upphöra.

3.2 Möjlighet att döma unga gärningsmän som vuxna

En 86-årig dam rånades brutalt på eftermiddagen den 4 mars när hon var på väg hem från banken – stödd på en rullator. Hon hade tagit ut 6 000 kronor som hon skulle använda vid ett inplanerat tandläkarbesök. När damen tryckt in portkoden blev hon nedslagen av en 17-åring. Han slog ner henne så brutalt att hon fick en hjärnblödning och flera frakturer i ansiktet. Hon fördes sedan i ambulans till Växjö lasarett där hon fick vårdas under ett par veckor. Förövaren blev tagen av polis och blev dömd för grovt rån, där minimistraflet är fyra år i fängelse. Straffet som blev utdömt blev emellertid endast tre månader för att han ”endast” var 17 år när brottet begicks.

Ett annat exempel har vi i när en 17-åring dömdes av Göteborgs tingsrätt för tre våldtäkter mot tre olika flickor. Domen blev mycket mild på grund av gärningsmannens låga ålder; ett års fängelse totalt. Minimistraflet för våldtäkt är annars två år.

Annandag jul 2007 försökte en person född 1991 stjäla en bil från en pensionerad taxichaufför, 81 år gammal. 81-åringen hörde stöldförsöket och rusade ut. Då slog brottslingen honom flera gånger med en sten i huvudet tills han föll medvetslös till marken. Han fortsatte sedan att misshandla 81-åringen där bland annat revbenen knäcktes. Därefter släpade brottslingen kroppen till en sjö i närheten, där 81-åringen dränktes. Dådet var både brutalt och omskrivet. För detta brutala mord fick brottslingen endast tre års sluten ungdomsvård och placerades på ungdomshem på grund av att han var under 18 år gammal. Straffet för mord är mellan 10 och 18 års fängelse beroende på hur grovt brottet är.

En man blir skjuten 16 gånger. Rätten bedömde straffvärdet till 18 års fängelse för mordet med tanke på den hänsynslöshet som visats i agerandet. På grund av att gärningsmannen var under 17 år satte dock tingsrätten ner strafflängden till sju år.

En 18-årig man slogs ihjäl med en hammare och kroppen grävdes sedan ner i ett skogsparti. Ett halvår senare hittade polisen hans kvarlevor. Gärningsmännen, båda under 18 år gamla, var sedan tidigare dömda för en annan tortyrliknande misshandel. Tingsrätten dömde för mord och grov misshandel i två fall till fängelse i elva år för den ena av förövarna. Den andre för mord till fängelse i nio år. Hovrätten sänkte dock straffen till sex och ett halvt år respektive sex år med hänvisning till deras låga ålder.

I juni 2010 inträffade två förnedrande och grymma personrån mot två åldringar. Två yngre knivbeväpnade män under 18 år gamla rånade först en äldre man och stannade hos honom under en timmes tid. Men de var inte nöjda utan tog sedan med sig mannen till hans granne, en äldre kvinna, för att råna henne också. Hon utsattes även för sexuell ofredande. Mannen stannade sedan hos kvinnan en timme under knivhot. Från kvinnans konto fick de ut 3 000 kronor. Den ene gärningsmannen ofredade även den åldriga kvinnan med ett hänsynslöst beteende genom att ta henne på bröstet och uttala att hon ska utföra oralsex på honom. Den ena av dem blev dömd för olaga hot, rån och

förgripelse mot tjänsteman (annat brottstillfälle) till slutet ungdomsvård åtta månader. Rån ger normalt sett minst ett år i fängelse.

En ung 16-årig tjej utsätts för strypande våld mot sin hals och i övrigt med mycket kraftigt våld i form av sparkande våld och slag mot sitt huvud, hals och överkropp, för att därpå kastas mot ett stort stenblock, varpå hon avlider. Gärningsmannen, under 18 år, fick endast tre år i slutet ungdomsvård för ett brott som normalt sett ger minst tio år i fängelse men troligen mer på grund av brottets grova art. Han är ute igen när han är runt 20 år.

Gemensamt för ovanstående exempel, och det finns tyvärr många fler, är att gärningsmännen är unga och därmed åtnjuter den rabatt som det svenska rättssystemet idag erbjuder. Mord, våldtäkter, rån med mera resulterar alltför ofta i väldigt korta straffvärden där dessa dessutom ofta avtjänas i så kallad ungdomsvård. Dels finns det rabatt för dem som är över 18 men under 21 år gamla, dels ytterligare rabatt finns för dem som är över 15 år gamla men under 18.

Denna rabatt åskådliggörs i NJA 2000:65 där HD menar att en 15-åring bör dömas till cirka en femtedel av straffet en vuxen person får, en 16-åring till cirka en fjärdedel, en 17-åring till cirka en tredjedel, en 18-åring till cirka hälften, en 19-åring till cirka två tredjedelar, en 20-åring till cirka tre fjärdedelar. Lagrummet baseras på 29 kap. 1, 2, 3, 5 och 7 §§ brottsbalken.

Att begå hänsynslösa, utdragna och sadistiska brott kan inte ursäktas med personens ålder. Är någon kapabel att begå fruktansvärda brott såsom ovan beskrivna så är personen även kapabel att ta konsekvenserna av sitt handlande. För att komma tillrätta med detta uppenbart omoraliska system föreslår vi att följande förändringar görs.

Att det vid grova vålds- eller sexualbrott, speciellt de av hänsynslös karaktär, utfört av personer under 18 år men över 15 år ska prövas om gärningsmannen ska dömas som vuxen. Döms gärningsmannen som vuxen ska straffskalan tillämpas fullt ut utan straffrabatt.

3.3 Sänkt straffmyndighetsålder

1 kap. 6 § BrB reglerar den s.k. straffmyndighetsåldern och gör gällande att den som inte fyllt femton år vid dagen för brott inte får tillmätas påföljd. En person under 15 år får endast utredas för brott enligt lagen om unga lagöverträdare och detta om brottet bedöms som grovt.

I den bästa av alla världar är barn just barn och ungdomar är ungdomar. I den världen kan inte barn tillmätas någon skuld och ungdomar som hamnat snett behöver främst en hjälpande skjuts i rätt riktning. En sådan värld anser vi att dagens lagrum som behandlar unga lagöverträdare återspeglar och i första hand också ska avspegla.

Problem infaller dock när unga lagöverträdare genom medvetna handlingar kan tillmätas skuld för de värsta av brott. Hemska brott mot andra människor såsom mord, dråp, grov misshandel, rån och våldtäkter som riskerar att förstöra andra barns, ungdomars och vuxnas liv. Ett omskrivet exempel är den s.k. Kortedalamisshandeln 2012, vari ett ungdomsgäng misshandlade en 61-årig man på en parkering nästan till döds och med obotliga hjärnskador som följd. De misstänkta var mellan 14 och 15 år vid tiden för brottet. Ett annat exempel är gruppvåldtäkten i Hisingsbacka 2005 där en 15-årig flicka blev gruppvåldtagen av ett gäng och senare blev mordhotad efter polisanmälan. Två av förövarna var under 15 år och gavs därmed inte någon påföljd¹.

Sådana exempel finns det fler av och när det gäller brott som rån är de ännu vanligare. Gänget som genomförde Kortedalamisshandeln kom lindrigt undan, och

¹ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article10601204.ab>.

gärningsmännen bakom gruppvåldtäkten kunde snart lägga det hela bakom sig. För den misshandlade mannen eller den våldtagna flickan kommer dock aldrig livet bli sig likt igen.

Genom exempel som de ovan står det tämligen klart att vårt straffrättsliga system inte är anpassat efter riktigt grova lagöverträdare som är unga. Denna lucka i lagen är farlig eftersom systemet misslyckas med att signalera en avskräckande effekt till såväl förstagångsförbrytare som återfallsförbrytare. Den är också farlig för att den allvarligt skadar medborgarnas tilltro till rättssystemet. Medborgarnas tilltro till rättssystemet förutsätter att det på ett brott följer en straffrättslig reaktion som är tillräcklig i förhållande till brottets allvar. Trovärdigheten för påföljden och acceptansen för domstolarnas påföljdsbestämning förutsätter också för brottsoffer och anhöriga att påföljden ger uttryck för gärningens allvar. I fall som de ovan saknas tydligt dessa förutsättningar. Det straffrättsliga systemets behandling av unga lagöverträdare under 15 år behöver därför reformeras: Straffmyndighetsåldern bör sänkas från 15 år till 13 år.

Vilken påföljd för de under 15 år ska kunna få måste utredas närmare. Tanken är inte att låsa in en 13-åring tillsammans med andra på ett normalt fängelse utan främst att ge samhället större möjlighet att reagera på brottslighet i tidiga år. Exempelvis skulle husarrest med fotboja kunna vara ett alternativ eller på annan plats om hemmet inte är passande.

3.4 Ta bort den automatiska villkorliga frigivningen

Sverige tillämpar villkorlig frigivning, vilket innebär att den kriminelle automatiskt blir villkorligt frigiven efter att två tredjedelar av straffet avtjänats på anstalt. Detta skapar en stor diskrepans mellan det allmänna rättsmedvetandet och den lagstiftning som finns. För att öka förståelsen för svensk lagstiftning och för att försvåra för en kriminell livsstil vill Sverigedemokraterna avskaffa den automatiska 2/3-frigivningen.

3.5. Ingen straffrabatt vid otillåten utredning

Den 18 oktober 2005 anmäldes en kvinna i Motala försvunnen. Ett brott misstänktes ligga bakom försvinnandet och samma månad häktades en tidigare kriminell med kopplingar till kvinnan som skäligen misstänkt. Någon kropp återfanns dock inte och förundersökningen lades ned året därpå.

År 2007 hittades nya spår som åter pekade på den tidigare misstänkta. Denne anhölls igen 2008 endast för att släppas några dagar senare, dock fortfarande som huvudmisstänkt.

Under våren 2010 vände Östgötapolisen sig till Rikskriminalpolisen för att få hjälp med detta s.k. cold case. Med hjälp av en framgångsrik infiltration, var en polis låtsades vara kriminell, lurades den misstänkte att avslöja att den försvunna och mördade kvinnans kropp fanns belägen under en gödselstack. Bevisningen som krävdes för att utom rimligt tvivel knyta den misstänkte till brottet fanns nu när mordoffret kunde analyseras.

Den misstänkte dömdes sedermera till tio års fängelse för mord i Linköpings tingsrätt. Domen överklagades och prövades i hovrätten. Hovrätten fann inget skäl till förändrad syn i skuldfrågan.

Vad gäller påföljdsfrågan ansåg man dock, i och med formen av bevisprovokation ifrån polisens sida, att mördarens rätt till en rättvis rättegång kränkts. På grund av denna

kränkning ansåg man att straffet skulle lindras med stöd av 29 kap. 5 § 8 BrB. Hovrätten sänkte därmed också straffet från tio års fängelse till sju års fängelse.²

Denna typ av rättspraxis anser vi ej överensstämja med den allmänna rättsuppfattningen. Har säker bevisning om brott framkommit genom otillåtna utredningsmetoder, såsom brottsprovokation, felaktigt använd bevisprovokation o.s.v., bör detta inte påverka straffpåföljden för den tilltalade. Att otillåtna eller kränkande metoder använts gör inte det begångna brottet mindre svårt och brottet ska därför rendera ett lika svårt straff såsom det gjort om bevisning tillkommit genom tillåtna metoder.

Reaktionen och konsekvenserna som följer av den felaktiga användningen av utredningsmetoder bör istället behandlas som ett separat ärende – exempelvis en polisär internutredning om tjänstefel eller på det sätt som finnes lämpligt.

3.6. Åtgärder vid flerfaldig brottslighet

I dagens Sverige finns det generösa rabattsystem för den som lever en kriminell livsstil. Det handlar t.ex. om en s.k. mängdrabatt som grundar sig i att ju fler brott en person begår desto mindre påföljd på varje efterkommande brott. Vid flerfaldig brottslighet gäller enligt 26 kap. 2 § BrB en särskild straffskala.

Utgångspunkten för den gemensamma straffskalan är det svåraste av de högsta straff som kan följa på brotten. Med ett visst tillägg utgör det straffskalans maximum. Tillägget är som minst ett år och som mest fyra år beroende på hur allvarlig brottsligheten är. Vi anser att strafftillägget bör utökas. Tilläggsstraffskalorna enligt punkt 1 i 26 kap. 2 § BrB bör utökas och minimitillägg införas. Genom att införa minimitillägg försäkras det att gärningsmannen som uppenbarligen begått flera brott alltid ådrar sig ett ordentligt förlängt straff, vilket bör vara naturligt, och med utökat maxtillägg ges samhället möjligheten att i straffet mycket tydligare ta med det faktum att en person begått flera brott, vilket borde göra mer utslag för straffvärdet än vad det gör idag.

I vissa fall finns det behov av att frånga regeln om strafftillägg. Har en person begått flera brott mot person och sedan blir ställd inför rätta ska kumulationsprincipen kunna användas, där brottslingen får sina straff adderade på varandra. Exakt hur detta ska se ut bör utredas.

4 Utvisning av kriminella utlänningar

Sverigedemokraterna anser inte att det är rimligt att en utlänning som begått ett brott ska belönas med uppehållstillstånd och på sikt svenskt medborgarskap. Tyvärr är det dock så att utlänningar i Sverige idag ändå får stanna i landet trots att de begått grova brott såsom mord, dråp, misshandel och våldtäkt. Några relativt färskta exempel på detta:

- En utlänning hade upprepade samlag med sin underåriga dotter i målsägarens bostad i Boden under perioden februari 2008 till september 2009, totalt 19 månader. Han gjorde henne även gravid. En rättspsykiatrisk undersökning (RPU) genomfördes som visade att han inte led av någon allvarlig psykisk störning. Domstolen dömde honom till fängelse i fyra år för våldtäkt mot barn. Han blev ej utvisad.
- En 78-årig dam dog som följd av ett överfall av en 23-årig utlänning på en parkeringsplats i Landskrona. Han blev inte utvisad eftersom åklagaren menade att

² HovR B 344-112011-04-04.

brottet ”inte var tillräckligt grovt”. Oprovocerad misshandel av en 78-årig dam som leder till hennes död är enligt Sverigedemokraternas mening fullt tillräckligt för att motivera livstids utvisning.

- Ett tidningsbud i Sverige, som kommit från Burundi, våldtog den 31 juli 2011 en tjej. Dömdes i hovrätten till två års fängelse. Utvisas ej.
- En marockan dömd för bland annat misshandel och fyra fall av försök till våldtäkt, som suttit fängslad i sex år i Sverige i väntan på utvisning. Marocko har vägrat att ta emot honom samtidigt som den svenska polisen anser att han är för farlig för att släppas fri. Men Migrationsöverdomstolen beslutade ändå att han ska sättas på fri fot.

Dessa exempel är bara några få i en lista som dessvärre kan göras mycket lång. Statistik visar att andelen utlänningar som fick sin dom förenad med utvisning var så låg som 17–22 procent 2011–2015. För nyintagna utländska medborgare i anstalt som begått våldsbrott var andelen som fick sin dom förenat med utvisning år 2015 endast 8 procent.³ Vi har skrivelser i lagen som medger rätt att utvisa för vissa sorters brott men det räcker inte på långa vägar, som exemplen och statistiken ovan visar. Dels måste tröskeln för när utvisning kan ske sänkas kraftigt, dels måste det införas en obligatorisk prövning av avvísning/utvisning när de åtalade är utlänningar. Detta krävs för att ge offren upprättelse, för att vara i samklang med den allmänna rättsuppfattningen samt för att hindra ytterligare brottslighet från den dömda utlänningen.

Nuvarande situation

Enligt nuvarande bestämmelser får en utlänning utvisas för brott som kan leda till fängelse eller om domstolen i brottmålet undanröjer en villkorlig dom eller skyddstillsyn som utlänningen har dömts till tidigare. Det krävs dock att utlänningen döms till svårare påföljd än böter. En ytterligare förutsättning är att det kan antas att utlänningen kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet eller att brottet är särskilt allvarligt. Utvisning kan ske för viss tid eller på livstid.

När en domstol överväger om en utlänning bör utvisas ska den ta hänsyn till utlänningens anknytning till det svenska samhället. Domstolen ska vid bedömningen särskilt beakta utlänningens levnadsomständigheter och familjeförhållanden samt hur länge utlänningen har vistats i Sverige. Faktorer som arbete, bostad och social anpassning liksom kunskaper i svenska språket inverkar på bedömningen.

Vidare ska domstolen särskilt beakta om utlänningen har barn i Sverige och, om så är fallet, barnets behov av kontakt med utlänningen, hur kontakten mellan dem har varit och hur den skulle påverkas av att utlänningen utvisas.

Hänsyn ska också tas till om det finns hinder mot verkställighet av utvisningen enligt utlänningslagens bestämmelser om verkställighetshinder – till exempel risk för dödsstraff, kroppsstraff, tortyr eller förföljelse – och utlänningen därför inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att utvisningsbeslutet verkställs.

Det finns inga bestämmelser om när frågan om utvisning ska tas upp till prövning. Därmed kan såväl åklagaren som domstolen avgöra om frågan ska tas upp eller inte. Utvisning på grund av brott beslutas emellertid alltid av den domstol som handlägger brottmålet.

³ RUT dnr 2015:2032.

4.1 Skärpning av lagstiftningen

Det är inte rimligt att en utlänning ska få förmånen att stanna i Sverige om personen i fråga inte kan eller vill respektera våra lagar och regler. Det bör därför vara obligatoriskt att alltid pröva frågan om utvisning när en utlänning begått ett brott i Sverige.

Dagens lagstiftning i 8 kap. 8 § utlänningslagen är luddig i den bemärkelsen att en utlänning "får" utvisas efter begånget brott. Vi anser att lagen ska vara mindre tillåtande och den bör därmed omformuleras så att utvisning blir regel snarare än undantag. Dessutom ska brott som begåtts med uppsåt ses som försvårande omständighet till nackdel för gärningsmannen vid prövning av utvisning, där brott mot person, såsom vålds- och sexualbrott, rån eller dylikt, i princip alltid ska rendera utvisningsstraff på livstid.

Idag tas väldigt stor hänsyn till den kriminelles anknytning till Sverige, vilket kan medföra att till exempel en våldsbrottsling får stanna i landet. Den kriminelle utlänningens eventuella koppling till Sverige måste anses väga mindre tungt än behovet av att ge upprättelse till offren. Svensk domstol bör därmed ta avsevärt mindre hänsyn till utlänningens levnadsomständigheter eller hur länge utlänningen vistats i Sverige när frågan om utvisning behandlas.

På samma sätt är det inte moraliskt försvarbart att en utlänning som begått brott i Sverige ska få stanna bara för att denne bott i Sverige i fem år, för att denne haft uppehållstillstånd i fyra år eller för att personen i fråga har flyktingstatus. Har en utlänning begått ett brott som är förknippat med utvisning har han eller hon tydligt visat att han eller hon inte har här att göra och den hänsyn som lagen i dagsläget menar att man ska ta enligt 8 kap. 11 § sista stycket och 8 kap. 12 § utlänningslagen bör utgå. Återigen är det offren vi värnar, inte kriminella utlänningars möjligheter att stanna i det land de begått brott i.

I det fall utvisning utdöms ska det för brott mot liv och hälsa, brott mot frihet och frid, sexualbrott, narkotikabrott, stöld, rån och andra tillgreppsbrott som till exempel mord, dråp, våldtäkt, rån, misshandel, grov misshandel, synnerligen grov misshandel, narkotikabrott, alla former av stöld, alla former av inbrott och annan jämförlig brottslighet, alltid utdömas utvisning på livstid. Brott av denna typ är av sådan karaktär att det vore omoraliskt och ett hån mot offren om Sverige släpper in den kriminelle i landet någonsin igen. Narkotikabrott, såsom narkotikasmuggling, är i sin tur ofta förknippade med organiserad brottslighet och bör också vara förknippat med livstids utvisning för att på så sätt även motarbeta den organiserade brottsligheten. Därmed bör utlänningslagen omformuleras för att uppfylla ovanstående.

För att kunna kontrollera att utvisningsdömda inte under annan identitet på nytt försöker komma in i landet och få uppehållstillstånd och på sikt medborgarskap, ska foto, fingeravtryck och dna-prov tas och lagras i minst 80 år. Alla immigranter som på något sätt söker uppehållstillstånd eller medborgarskap i Sverige ska kontrolleras mot detta register. Visar det sig att en person finns i detta register ska denne person omedelbart frihetsberövas till dess att personen är utvisad, vilket ska ske snarast möjligt.

När en utlänning blir dömd till fängelse med efterföljande utvisning ska Sverige sträva efter att få den dömda utlänningen att avtjäna straffet i sitt hemland eller i annat anvisat land. Givetvis är det av yttersta vikt att Sverige kan kontrollera och verifiera att den utlämnade brottslingen faktiskt avtjänar det tilldömda straffet. Detta system kan också medföra lägre kostnader för fängelseverksamheten. Sverige ska därmed sträva efter att upprätta avtal med andra länder för att möjliggöra detta.

Slutligen ska person som fått ut- eller avvisningsbeslut mot sig hållas i förvar till dess att av-/utvisning kan ske. Den av-/utvisningsdömde kan när som helst självmant välja att lämna landet, under övervakning, och därmed undgå vidare frihetsberövning.

4.2 Inte sänkta straff vid utvisning

Det är ingen självklarhet att få vistas i vårt land, lika lite som det är en självklarhet att få bli inbjuden till någon annans hem. Av detta skäl bör inte heller ett straffs stränghet ses som något sammankopplat med beslut om utvisning. Så är det dock inte idag, utan i de få fall åklagare faktiskt yrkar på utvisning och detta utdöms, så resulterar detta ofta i ett sänkt straff.

Exempelvis dömdes en slovakisk man som invandrat till Sverige för att systematiskt begå brott mot äldre och handikappade. Mannen konstaterades skyldig till 14 fall av grov stöld och två fall av bedrägeri. Samtliga gärningar var riktade mot äldre och till synes värnlösa kvinnor, med undantag för en man som istället var bunden till kryckor. Hovrätten konstaterade att straffvärdet för dessa brott uppgick till tre års fängelse samt utvisning eftersom gärningsmannens brottslighet varit av ”sådan omfattning och är av sådant slag att det kan antas att han kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet”. Gärningsmannen bedömdes också sakna tillräcklig anknytning till Sverige bl.a. genom att hans fru och barn bodde i Slovakien. Hovrätten konstaterade dock att mannen uppgett att några av dennes släktingar var bosatta i Sverige, varför hovrätten ansåg att mannen ändå skulle komma att lida men till följd av utvisningen. Hovrätten sänkte därför gärningsmannens straff med några månader.

Detta är naturligtvis inget ovanligt fall utan frågan om huruvida en utvisad bedöms lida men till följd av utvisning ska enligt brottsbalken beaktas vid straffmätning.

Sådana här straffsänkningar anser vi dock inte vara rimliga. Mannens brott mot de äldre kvinnorna och den handikappade mannen blir inte mindre svåra av att mannens släktingar får hälsa på honom i Slovakien istället för vice versa. Av detta skäl anser jag att den förmildrande omständigheten BrB 29 kap. 5 § 4, ”om den tilltalade förorsakas men genom att han på grund av brottet utvisas ur riket”, ska upphävas.

5 Åtgärder mot illegala vapen

5.1 Skärpning av straffskalan

Den nya straffskalan för vapenbrott gör gällande att den som fälls för grovt vapenbrott skall dömas till fängelse i lägst ett år och högst fyra år.

Rikspolisstyrelsen ansåg att användningen av enhandsvapen och helautomatiska vapen i kriminella sammanhang utgör ett stort och växande problem. Enligt myndigheten har andelen våldsbrott med dödlig utgång då skjutvapen använts ökat. Vidare menar man att mord och väpnade uppgörelser i kriminella miljöer på senare tid kommit att utgöra ett sådant problem att situationen kan betecknas som akut. Rikspolisstyrelsen förordade därför att straffet för grovt vapenbrott skall höjas till minst fängelse i två år. Speciellt för brott som avser enhandsvapen eller helautomatiska vapen har man också förordat höjt maxstraff till fängelse i sex år.⁴

Vi anser att regeringen måste ytterligare vidta konkreta åtgärder för att ta itu med situationen som före detta Rikspolisstyrelsen betecknade som akut. Denna situation har tyvärr redan blivit en olycklig del av vardagen för invånare i t.ex. Malmö. Vi vill därför att regeringen höjer straffskalan för vapenbrott enligt följande: Ringa vapenbrott ska ge

⁴ Prop. 2011/12:109 s. 14–27.

böter eller fängelse i högst nio månader. Brott av normalgraden ska ge fängelse i högst tre år. Grovt vapenbrott ska ge minst två års fängelse och max sex års fängelse. Synnerligen grovt vapenbrott ska ge minst fyra års fängelse och högst åtta år.

5.2 Vapenklassa granater

Användningen av handgranater har ökat i Sverige på senare tid. Vid ett besök på polisen berättade de att handgranater fås ”på köpet” vid köp av andra vapen, främst från Balkanländer.

Handgranater klassas som explosiva produkter och inte som vapen i lagstiftningen idag. Inregränslagens 3 § består i dag av 15 punkter där alla förbjudna saker står uppräknade. Där återfinns bland annat krigsmateriel, narkotika, vapen, stiletter och spikkklubbor samt diverse djur.

Men inregränslagen omfattar inte explosiva ämnen där handgranater inräknas utan de sorteras istället under explosiva produkter, vilket innebär att många förstagångsförbrytare och ungdomar slipper undan med böter.

Sverigedemokraterna anser att handgranater ska vapenklassas och inkluderas i lagen om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen. Regeringen bör genomföra den promemoria som nyligen skickades ut om att handgranater och andra explosiva varor som avses i lagen om brandfarliga och explosiva varor ska omfattas av inregränslagen och smugglingslagen.

6 Kriminalisera rymning

Idag utgör det inget brott att rymma ifrån en kriminalvårdsanstalt. Att döma grova brottslingar till fängelsestraff är inte bara ett sätt att skydda samhället ifrån grova brott utan också ett sätt att ge dessa en möjlighet till ”botgöring”. Genom att ta emot och avtjäna ett straff, som står i proportion till det begångna brottet, ges brottslingar möjlighet att erkänna sina felande handlingar. Därmed öppnas också för förlåtelse och försoning med brottsoffer och samhälle.

Att däremot rymma ifrån sitt fängelsestraff – och kanske t.o.m. begå brott under tiden på flykt – är att göra det motsatta. Den som rymmer signalerar att man inte ställer upp på rättssamhällets grundvalar och inte söker botgöring för de oförrätter som man åsamkat ett brottsoffer. Detta är alltså ett mycket klandervärt beteende och liksom andra mycket klandervärda beteenden borde detta markeras mot genom en kriminalisering i lag.

Idag kan en rymning visserligen få sin fängelsevistelse förlängd en kortare tid. Denna mindre disciplinåtgärd saknar dock det symbolvärde ett brott med tillhörande proportionerligt straff har. Vi bör därför, likt våra grannländer Danmark, Norge och Finland, kriminalisera rymning och försök till rymning ifrån kriminalvårdsanstalt och avvikelser ifrån permission.⁵

Straffen bör liksom i våra grannländer kunna ge några års fängelse (2–3 år). Regeringen bör återkomma med ett lagförslag om detta.

7 Tredje gången gillt

Sverigedemokraterna vill vidare att principen ”tredje gången gillt” bör gälla för vissa brottstyper, exempelvis brott enligt kap. 3, 4, 6 och 8 i brottsbalken, där

⁵ SOU 2005:6, s. 100–101.

gärningsmannen vid dom döms till den högre delen av maxstraffet, exempelvis övre fjärdedelen eller mer. Vid flerfaldig brottslighet vid det tillfället bör detsamma gälla för tilläggsstraffskalan i det fall den ska tillämpas.

Endast de brott som tidigare genererat en dom med fängelse (oavsett om fängelsetiden avtjänas villkorligt eller på anstalt) ska vara förenat med ”tredje gången gillt”-princip. Tredje gången gillt ska även vara förenat med en tidsram så att denna princip begränsas i tid i relation till när brotten begicks. Detta för att undvika orimliga effekter om en person begått två brott i sina tidiga år och sedan haft en lång tid av laglydighet. Detta förslag bör utredas närmare.

8 Vapenklassa farliga lasrar

Laserstrålning används idag inom många samhällsområden, t.ex. vid medicinska behandlingar, mätning av luftföroreningar och till konstnärliga och underhållande tillställningar. En del lasrar är mycket starka och kan ge bestående syn- och brännskador vid felaktig användning. På senare år har man allt oftare kunnat läsa om hur sådana lasrar, i form av s.k. laserpekare, använts för att skada andra människor. SOU 2011:18 beskriver utvecklingen såsom följande:

Potentiellt farliga lasrar av högre klass blir allt billigare, och därmed vanligare, trots att lasrar med lägre effekt ofta vore tillräckliga för det avsedda användningssyftet. Det kommer ut allt fler, potentiellt farliga lasrar av högre klass (>laserklass 2M) på marknaden, trots att lasrar med lägre effekt (laserklasserna 1, 1M, 2 och 2M) ofta skulle vara tillräckliga för det avsedda användningssyftet. De används inte sällan av personer utan tillräckliga kunskaper om faror förknippade med laserstrålning.

I takt med att tillgången på starka laserpekare som ibland har styrkor över hundra milliwatt – har också missbruket av laserpekare ökat. De används, enligt före detta Rikspolisstyrelsen, för att trakassera bland andra privatpersoner, poliser och piloter. Den som blir belyst med laser kan drabbas av bestående ögonskador, till exempel bli blind. När exempelvis bilförare bländas kan det leda till allvarliga olyckor.⁶

Att skada någons syn eller orsaka en trafikolycka genom att skjuta med laser är mycket allvarligt. Vi kunde tidigare läsa om en man som varit ute i ett joggingspår med sin hund i vintras och blivit beskjuten med grön laser av en för honom främmande yngling. Efter bara några sekunders exponering fick mannen bestående ögonskador i form av nedsatt syn, ljuskänslighet och grå starr. Detta har också resulterat i risken att mannen kanske inte kan fortsätta med sitt arbete som sportbilsdesigner.⁷ Att poliser, väktare, piloter, busschaufförer och räddningstjänst utsätts för farlig laser riktat mot dem av ungdomsgäng kan vi läsa om nästan dagligen.

I Sverige krävs idag tillstånd för att använda lasrar av klass 3B och 4 på allmän plats eller i luftrummet⁸ och överträdelse kan rendera straff enligt strålskyddslagen. Tyvärr och uppenbarligen är inte denna reglering tillräcklig och problemet är så utbredd att det är dags att vidta ytterligare åtgärder. Vi vill därför att lasrar av sådan beskaffenhet att de är gjorda för att bäras (s.k. laserpekare i fickformat) och med sådan effekt att de kan skada människor, ska klassas som vapen. På så sätt kommer bl.a. införsel, försäljning och innehav av dessa farliga lasrar att försvåras avsevärt och missbruket kommer förhoppningsvis också att minska drastiskt på längre sikt.

⁶ SOU 2011: 18 s. 595.

⁷ Skadad för livet av laser, Publicerad 26 juli 2012 kl. 04:00 på <http://mobil.hd.se/skane/2012/07/26/gron-laser-skadar-for-livet/>.

⁸ Strålskyddsmyndigheten, <http://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/Yrkesverksam/Laser/>.

De laserpekare i fickformat, där så kallade gröna lasrar är mest kända, som är mycket kraftiga, har dessutom egentligen bara ett enda användningsområde: att skada synen på människor eller djur. Som SOU:n klargjorde uppfyller andra svagare laserpekare nämligen sitt syfte (att peka). Därmed anser vi det ska utredas huruvida användning av sådan laser mot människor ska klassas som synnerligen grov misshandel alternativt försök till synnerligen grov misshandel i de fall personen inte tagit skada.

Anledningen till att vi vill att användning ska klassas som synnerligen grov misshandel är att skador på ögonen är en av de allra mest allvarliga skador man kan få och får oerhört stora konsekvenser för resten av livet på dem som blivit skadade. Att med sådana laserpekare sikta mot andra människor har endast som syfte att skada någon annans syn och det kan och bör därmed inte annat än klassas som synnerligen grov misshandel alternativt försök till sådan.

Genom dessa förändringar blir risken och konsekvenserna mycket större för dem som ämnar köpa, inneha eller använda sådana laserpekare.

9 Försvårande omständighet vid störningar i den allmänna ordningen

Vi lever idag i en mer globaliserad värld än förr. Det är en värld där kontakter, hinder, restider och reskostnader mellan länder minskats avsevärt. Vid sidan av de fördelarna som denna utveckling medfört finns det också många nackdelar. En nackdel är att stora evenemang på kort tid kan samla hitresta demonstranter ifrån övriga Europa och hela världen för den delen. En annan är uppkomna etniska, politiska och religiösa spänningar, till följd av att de f.d. nationalstaterna heterogeniserats, vilket snabbt kan utlösa oroligheter vid oförutsedda händelser. Denna problematik är varken okänd för oss i Sverige eller övriga Europa. Inte minst gjordes detta tydligt under de s.k. Göteborgskravallerna eller Husbyupploppen och ute på kontinenten finns det otaliga exempel, t.ex. kravallerna i London 2011.

En värld i förändring kräver också förändrad lagstiftning. Danmark ligger som vanligt steget före oss och införde den s.k. lymmellagstiftningen 2009 inför det stora klimatmötet COP 15 i Köpenhamn. Till skillnad ifrån Sverige ses det i Danmark numera som en försvårande omständighet att ha begått ett brott under eller omedelbart efter en allvarlig störning av den allmänna ordningen.⁹

Det är hög tid att även Sverige uppdaterar sin lagstiftning. Urartade demonstrationer och kravaller innebär inte bara stora kostnader för privatpersoner, företag och staten i form av förstörd egendom, de innebär också fara för liv och säkerhet. Vid sådana situationer är det sällan några enstaka personer som bär ansvaret utan ett stort antal personer som genom enskilda gärningar bidrar till och bildar ett farligt kaotiskt och laglöst tillstånd.

Vid sådana händelser då polisens resurser är upptagna är det också ett ypperligt tillfälle för yrkeskriminella att passa på och begå brott på andra platser där polisens tillsyn för tillfället är försvagad. För att möta de utmaningar som redogjorts för ovan anser vi därför att vi bör följa Danmarks exempel och tillägga en ny försvårande omständighet till 29 kap. 2 § BrB. Med denna skall det ses som försvårande att begå ett brott under, eller omedelbart efter, en allvarlig störning av den allmänna ordningen.

⁹ Riksdagens utredningstjänst. Danska ”lymmellagstiftningen”, dnr 2012:525.

10 Attacker mot blåljusverksamhet

Attacker mot blåljusverksamhet ska vara en egen brottsrubricering och straffet bör vara högt – minst fyra års fängelse för normalgraden. Det är i straffskalan samma nivå som synnerligen grov misshandel, ett brott som allvarlighetsmässigt är att likställa med våldsam störning och vandalisering av uttryckningsverksamhet.

Det kan tyckas vara ett högt straffvärde men attacker mot centrala delar av samhällets institution är allvarligt ur flera perspektiv: dels givetvis på grund av riskerna för de inom blåljusverksamhet, dels på grund av att ibland livsviktig samhällsservice förhindras att göra sitt jobb, vilket nyligen exempelvis ledde till att en person omkom. Det är även en större principiell fråga över hur man väljer att reagera över de som utmanar landets förmåga att kontrollera sitt eget territorium. Genom att ha hårda straff för attacker mot centrala delar av samhällsinstitutionerna skickar det en tydlig signal samtidigt som dessa brott prioriteras av polisen och blir kännbara för brottslingarna.

11 Pedofilregister

Till skydd för medborgarna bör ett offentligt register inrättas över dömda pedofiler och flerfaldigt dömda våldtäktsmän som bedöms ha hög återfallsrisk.

Det finns flera exempel på länder med liknande register, t.ex. USA, Kanada och England. I dessa länder har man insett värdet av att värna om de laglydiga medborgarnas rätt till trygghet och frihet. Vi anser att nolltolerans mot den eskalerande sexualbrottsvågen i Sverige är av största vikt för att skydda våra barn och kvinnor, de som är mest utsatta för denna typ av brottslighet.

Ett register har även en preventiv verkan i det att barnfamiljer kan välja att inte bosätta sig i ett område där en dömd sexualbrottsling bor. Dessutom kommer den dömda brottslingen känna att det finns en kontrollfunktion, något som har en avhållande effekt.

Det bör samtidigt utredas om de som bedöms ha hög återfallsrisk ska tillåtas ut i samhället igen, eller om andra åtgärder ska vidtas istället som exempelvis fortsatt vård på en vårdinrättning där de inte kan skada andra eller om man ska använda sig av elektronisk övervakning.

12 Kriminalisera undangömmande av illegala invandrare

Illegala invandrare, det vill säga de som ej fått uppehållstillstånd, de som avvisats eller utvisats, undanhåller sig från de svenska lagarna och svensk rättsskipning. De är med andra ord brottslingar. Det är även så att de som gömmer illegala invandrare håller sig inom lagen så länge de inte gör det för egen vinning.

Det är orimligt att det är lagligt att hjälpa brottslingar. Vi vill därmed göra det olagligt att gömma, hjälpa eller på andra sätt underlätta för illegala invandrare att hålla sig undan från den svenska rättsskipningen på liknande sätt som anges i 17 kap. 11 § BrB om skyddande av brottsling.

13 Förbjud tiggeri

Ett allt vanligare inslag i gatubilden i Sverige är de utländska tiggare som kommer från de nyare EU-länderna som Rumänien och Bulgarien, enligt Aftonbladet (2010-05-21).

Det är inte förbjudet att tigga på gatan i Sverige men polisen använder sig av en paragraf i utlänningslagen för att avvisa personer som kommer hit och tigger. Den

bestämmelse som polisen hänvisade till återfinns i 8 kap. 2 § utlänningslagen som tillåter avvisning av utlänningar om det ”kan antas att han eller hon under vistelsen i Sverige inte kommer att försörja sig på ett ärligt sätt”.

Det är positivt att polisen tidigare använt sig av denna lag för att avvisa dessa personer men JO inkom den 28 juni 2011 med kritik mot polisen för att de avvisat 26 rumäner med motiveringen att de ägnat sig åt just tiggeri och dagdriveri. JO menade att bestämmelsen inte kan tolkas så som polismyndigheten gjort och att den inte ska tillämpas då vare sig tiggeri eller dagdriveri är otillåtet enligt svensk lag.

Vi anser att tiggeri inte är något som samhället bör ha något intresse av att ha kvar eller tillåta. Dels förstör det gatubilden och besvärar hederliga medborgare, dels handlar det alltså allt som oftast om yrkestiggare som reser runt i Sverige och Europa och har detta som sin huvudsakliga försörjning.

Det bör göras en åtskillnad mellan den sortens tiggeri som har beskrivits ovan, den som ökat på senare tid och utgörs av hitresta utlänningar, yrkestiggare och dylikt, jämfört med det tiggeri som eventuellt utförs då och då av svenskar som t.ex. har alkoholproblem eller dylikt. Vi anser att samhället ska ta hand om våra egna medborgare som inte kan anses vara yrkestiggare.

Det finns emellertid ingen som helst anledning att acceptera utländskt tiggeri och därmed vill vi införa ett uttryckligt förbud för utlänningar att bedriva tiggeri eller verksamhet som till sin art kan anses vara tiggeri eller närliggande.

Utlänningar som ertappas för tiggeri eller närliggande ska omedelbart avvisas från landet med förbud att återvända och bötesbelopp ska utfärdas.

14 Fotboja vid frisläppande efter allvarliga brott

Enligt preliminär statistik från Brå återföll 24 procent av de med en ingångshändelse år 2013 för nytt brott inom ett år. För de med fängelse är återfallsgraden 45 procent. De högsta återfallsandelarna återfinns i nämnd ordning bland dem som dömts till sluten ungdomsvård (60 procent), fängelse (45 procent) eller skyddstillsyn (39 procent) som huvudpåföljd.

Statistiken visar att risken för återfall ökar med de lagförda personernas tidigare brottsbelastning. Det är ett mönster som kan observeras över en längre tidsperiod. Med tidigare brottsbelastning avses här antalet lagföringar under en tioårsperiod före ingångslagföringen.

Bland de lagförda som lagförts vid 2–3 tidigare tillfällen återföll cirka 35 procent inom ett år, medan återfallen bland de med stor brottsbelastning (minst nio tidigare lagföringar) uppgick till omkring 75 procent inom ett år.

Denna statistik visar behovet av att tydligare agera mot att frisläppta återfaller i brott. Även alltså för förstagångsförbrytare är andelen som återfaller relativt hög – omkring en femtedel.

Med anledning av detta anser vi att man för brott mot person, narkotikabrott, stöld, rån eller andra grövre tillgreppsbrott, vid frisläppandet ska förse sådana brottslingar med elektronisk fotboja under en period efter frisläppandet som ska stå i proportion till hur länge de suttit i fängelse. De ska ha full frihet efter avtjänat straff men måste på detta sätt i högre utsträckning bevisa för samhället att de kan och kommer att sköta sig.

En brottsling som begått något av ovanstående brott och som suttit i fängelse eller ungdomsvård i fyra år kan exempelvis bära sådan elektronisk fotboja i ett år därefter. En person som suttit åtta år kan ha en längre period med fotboja, exempelvis två år.

På så sätt kan man uppnå en dämpande effekt på den frisläppte samtidigt som det blir lättare att utreda brott om personen med fotboja faktiskt återfaller i brott.

15 Skärpt straff för sexköp av barn

Enligt brottsbalken 6 kap. om sexualbrott, kan en person som köper sex av en minderårig dömas för köp av sexuell handling av barn. Detta brott ger böter eller fängelse i högst två år. Sexköp av vuxna ger däremot endast böter eller fängelse i ett år.

Straffskalornas skillnader motiveras i förarbetena med att sexköp av barn är ett allvarigare brott med högre straffvärde.¹⁰ Trots detta visar Dagens Nyheter (DN) granskning att så gott som ingen som köper sex av barn döms till fängelse. Av 542 anmälda fall åren 2006–2010 ledde endast 26 till fällande domar och av dem endast fyra till fängelsestraff.¹¹

Lägger man därtill möjligheten att det finns ett mörkertal av sexköpsbrott mot barn, kanske tiotals eller hundratals per år som aldrig kommer till polisens kännedom, kan man anta att det är så gott som riskfritt att köpa sex av barn i Sverige. Blir man påkommen kommer man oftast undan med böter. Vi har svårt att tänka oss att detta var vad regeringen hade i åtanke när man gav sexköp av barn en mycket strängare fängelsestraffskala än sexköp av vuxna.

Samtidigt visar en annan granskning från DN att så gott som alla som döms för sexköp av vuxna också får böter.¹² Konkret innebär domstolspraxis att ungefär samma straff utdöms oavsett om det är en vuxen eller ett barn som sexköps, vilket torde vara tvärt emot lagstiftarens intentioner.

För att göra lagen mer effektiv och för att sexköp av barn verkligen ska ge strängare straff, anser vi att minimistraffet för brottet köp av sexuell tjänst av barn ska ändras från böter till fängelse. En person som köper sex av barn ska nämligen inte komma undan med endast böter.

16 Borttagande av preskriptionstid för grova brott

Reglerna för preskriptionstid för så kallad åtalspreskription står angivna i 35:e kapitlet i brottsbalken där brottets påföljdsgrad avgör hur lång tid preskriptionstiden är. Till exempel anges att preskriptionstiden är tio år för brott som ger fängelse över två år men inte över tio år. Exempel på sådana brott är grov misshandel, som har ett till sex år i straffskalan, som i exemplet nedan:

- Offret kastades in i en lampa som gick sönder, knuffades mot ett fönster som också gick sönder och fick, liggandes på golvet, ta emot omkring tio sparkar mot huvud, hals och kropp. Laholmaren sparkade honom så illa att trumhinnan sprack. Gärningsmannen dömdes i detta fall till grov misshandel.

Andra brott som idag har preskriptionstid är våldtäkt, som kan ge två till sex år i fängelse, vilket liksom grov misshandel ger en preskriptionstid på tio år:

- Mehdi Tayeb misstänks för våldtäkter och försök till spridande av hiv mot 104 kvinnor. Preskriptionstiden har gått ut i 92 av kvinnornas fall eftersom han lyckats hålla sig undan i 13 års tid. I dag är den fortsatt efterlyste 58-åringen endast

¹⁰ Prop. 2010/11:77.

¹¹ Sexköp av barn leder sällan till fängelse, publicerad 2012-05-07 på www.dn.se.

¹² Sexköp har aldrig gett fängelse publicerad 2013-05-27 publicerad på www.dn.se.

misstänkt för brott mot 12 flickor. I fyra av dessa fall gäller det grov våldtäkt sedan flickorna drogats ner med bland annat sömnmedel. Resterande gäller försök till spridande av hiv. De sista brottsmisstankarna gällande grov våldtäkt på fyra Stockholmstjejer når preskriptionstiden i början av 2013.

Det kan inte vara rimligt att våldsverkare som har utsatt andra människor för denna sorts lidande ska kunna vänta ut rättssystemet. En grov misshandel på en annan människa kan ge permanenta fysiska skador och lär om inte annat ge permanenta psykiska men. Detta gäller på samma sätt självfallet även för dem som blivit utsatta för våldtäkt. Att då ge brottslingen utrymme att kunna gå fri bara för att samhället inte lyckats få tag i brottslingen är djupt omoraliskt.

Argumenten för preskription återfinns bland annat i proposition 2009/10:50, sid. 13:

De nu gällande reglerna om straffrättslig preskription motiveras främst av rättspolitiska, humanitära och praktiska skäl. Det är inte lika angeläget att gamla brott blir bestraffade som att så sker med brott som ännu är aktuella i människors medvetande och statens straffanspråk bör inte heller upprätthållas under obegränsad tid.

Det har också ansetts rimligt att den som efter ett brott har varit laglydig under en längre tid ska kunna känna sig trygg och inte behöva riskera att den existens han eller hon byggt upp åt sig går till spillo på grund av brottet.

Ytterligare ett motiv bakom reglerna är att det kan vara förenat med svårigheter att utreda och föra bevisning om ett brott som begåtts för lång tid sedan. Vittnens minnesbilder kan blekna allteftersom tiden går och både vittnen och gärningsmän kan hinna avlida. Även kraven på rättssäkerhet och effektivitet talar alltså för att gamla brott preskriberas.

Regeringens kommentar avseende preskriptionstid för just våldsbrott och dylikt återfinns i samma proposition, sid. 22:

Att det rör brott som anses särskilt integritetskränkande eller har ett högt straffvärde utgör, som ovan anförts, inte i sig så tunga skäl att preskriptionstiden bör slopas. Inte heller den omständigheten att kriminaltekniken medfört att möjligheten att klara upp vissa brott har ökat är ensamt ett berättigat skäl för att frångå nämnda grundläggande princip. I likhet med promemorian anser regeringen därför att det inte finns tillräckliga skäl för att avskaffa eller förlänga preskriptionstiderna för våldtäkt, grova våldsbrott, könsstympning av barn eller grova fridskränkingsbrott.

Sverigedemokraterna delar inte denna uppfattning. Dels handlar straff om att andra människor ska känna och veta att samhället gör sin moraliska plikt och straffar brottslingar, dels är offren och deras anhöriga ännu viktigare i detta avseende. Bara för att det råkat gå tio år sedan en våldtäktsman förgripit sig på en kvinna gör inte det att offret och hennes anhöriga nödvändigtvis har mindre intresse av att se gärningsmannen dömd. Men även att samhället inte ”glömmer bort” ett begånget brott sänder ut klara signaler till såväl brottslingarna och offren som till allmänheten.

Argumenten om att svårigheten med bevisning ökar med tiden är relevanta men egentligen inte tillräckliga eftersom brottslingen prövas i rätten i sedvanlig ordning. Anses det vid detta tillfälle att bevisningen inte är tillräcklig så kommer personen i fråga att gå fri, annars inte.

Vad som kvarstår är det faktum att Sverige idag har en lagstiftning som återigen står på brottslingens sida mer än vad den gör på offrets. Om någon utfört ett brott mot person, framförallt när det gäller fysiskt/sexuellt våld eller grova fridskränkingsbrott är detta brott som kan ge permanenta fysiska och psykiska skador och dessa bör aldrig preskriberas.

Vi yrkar därmed på att regeringen ges i uppdrag att snarast till riksdagen inkomma med ett lagförslag som tar bort åtalspreskription, påföljdspreskription och absolut preskription för vålds- och sexualbrott av allvarigare art, grova fridskränkingsbrott

samt stöldbrott av allvarigare art, framförallt inbrottsstöld och liknande av mer kränkande karaktär.

17 Strängare regler för permission

Vi kunde i media läsa att den dömda mördaren Anders Eklund beviljats permissioner flera gånger kort tid efter att han blev satt i fängelse. I ett annat fall knivmördades en 22-årig kille. Tio månader efter det mordet släpptes mördaren ut på obevakade permissioner. Offrets släktingar beskrev det som ”ett hån”.

Reglerna för permissioner måste ses över och göras mycket strängare, speciellt för brott av sådan grad att de resulterar i straff som förläggs i en klass 1- eller 2-anstalt.

Oövervakade permissioner bör i princip utgå. Permissioner ska antingen ske övervakat eller genom användning av elektronisk fotboja.

Det får ankomma på regeringen att till riksdagen inkomma med förslag på hur användningen av permissioner ska bli mer strikt.

18 Skärpt lagstiftning mot katsmuggling

Kat är narkotikaklassat i Sverige sedan 1989. Smuggling av det narkotikaklassade ämnet kat har ökat markant sedan år 2000. I vissa befolkningsgrupper leder användandet av kat till svåra problem med integreringen till det svenska samhället. Missbruket är betydligt vanligare bland vuxna män än hos kvinnor och leder ofta till misär för familjen. I Rinkeby-Kista har nu den första beroendemottagningen för användare av kat öppnat.

Det ökade katanvändandet i Europa har fått till följd att bönder i Etiopien nu skiftar gröda från kaffe, ”det svarta guldet”, till kat, ”det gröna guldet”. Trots detta börjar skalan för grov narkotikasmuggling att gälla först vid en insmugglad mängd på 200 kg kat. Vi yrkar därför på att gränsen för grov narkotikasmuggling sänks drastiskt.

18 Våld mot valda politiker bör likställas med våld mot tjänsteman

Sverige har idag ett speciellt skydd för exempelvis poliser, tulltjänstemän, ordningsvakter, väktare och trafik tjänstemän. Skyddet regleras i 17 kap. brottsbalken om brott mot allmän verksamhet, och skyddsintresset rör personer som fullgör myndighetsutövning där HD har beskrivit dem som befattningshavare som utövar för det allmänna viktiga funktioner. HD beskriver även en gärning mot en tjänsteman som ett artbrott med en stark presumtion för fängelse då befattningshavare som utövar för det allmänna viktiga funktioner inte ska hindras att utöva dessa effektivt och opartiskt.

Detta skydd täcker emellertid inte folkvalda politiker. Vi menar dock att folkvalda politiker på samma sätt som poliser, väktare och trafik tjänstemän utför för samhället viktiga funktioner och därmed bör omfattas av det extra skydd som lagen i dagsläget ger för tjänstemän. Folkvalda politiker utgör faktiskt centrala aspekter i det demokratiska systemet och hot eller våld mot dessa är minst lika allvarligt som hot mot tjänstemän.

Vi anser därmed att folkvalda politiker till kommuner, landsting/regioner eller riksdagen ska omfattas av det skydd som 17 kap. brottsbalken ger i fråga om brott mot allmän verksamhet.

20 Ytterligare verktyg för att bekämpa trafficking

Varje år kidnappas eller luras tusentals barn, kvinnor och män in i olika former av modernt slaveri, lockade med pengar och löften om en bättre framtid. Många tror sig ha kommit till en bättre del av världen med möjlighet till jobb, vård och att vara en del av ett fungerande samhälle. Men istället för en ljus framtid möts man av den organiserade brottsligheten som hanterar en som en handelsvara. Prostitution, bordellverksamhet, organförsäljning, slavarbete, tvångsäktenskap och kriminalitet blir en del av verkligheten. Denna organiserade verksamhet finns i varje land, och det är idag väldigt svårt att lagföra förövarna.

Det finns ingen statistik på exakt hur många som drabbas. I Sverige uppskattar man att det är mellan 400 och 600 kvinnor årligen, men antalet personer som döms för människohandel är försumbart.

Människan kan, till skillnad från ”andra varor”, säljas om och om igen. Det är en lukrativ verksamhet och den sträcker sig över hela Europa. FN beräknar att kriminella nätverk tjänar cirka sju miljarder dollar varje år på människohandel. Det innebär att trafficking idag kan anses vara världens tredje största form av organiserad brottslighet, efter narkotika och vapen.

De som bedriver denna verksamhet blir allt skickligare och mer erfarna och företeelsen tycks bli allt vanligare.

Ett stort problem för det svenska rättsväsendet är att det är svårt att få människohandlare dömda och ännu svårare att få dem dömda med stränga straffpåföljder. Regeringen bör därför se över möjligheterna att genom lagstiftning göra det lättare att utdöma hårdare straff för människohandel. Man kan t ex göra det lättare att döma baserat på helhetsmönster som påvisar människohandel.

21 Obligatorisk information om smittbara sjukdomar vid samlag

I Sverige idag kan man som hiv-smittad ha sexuellt umgänge med personer, utan att upplysa dem, och ändå gå fri från straff.

Hovrätten i Skåne friade exempelvis under oktober 2013 en hiv-smittad man som i tingsrätten tidigare dömts till ett års fängelse. Detta trots att hovrätten, precis som tingsrätten, ansåg det bevisat att mannen haft oskyddat sex med fyra kvinnor.

Hovrätten menade att en förutsättning för att mannen skulle kunna dömas för ”framkallande av fara för annan” var att han genom sitt handlande utsatt kvinnorna för en ”konkret fara” för allvarlig sjukdom. Efter att ha tagit del av ett sakkunnigutlåtande av både Smittskyddsinstitutet och en professor på Karolinska Institutet, ansåg hovrätten emellertid att risken för hivsmitta i de aktuella fallen var mycket låg. Anledningen till detta var att mannen, under den tid som åtalet avser, hade en väl fungerande hiv-behandling.

Vi anser emellertid att det inte räcker att ”risken är låg” för att man ska slippa straff om man undlåter att uppge att man bär på hiv till en sexpartner. Det måste rimligen vara upp till den andra personen i den sexuella relationen att avgöra vilka risker denna vill ta med sin egen kropp. Inte heller skulle kvinnorna högst troligen haft sex med mannen om de känt till dennes hiv-infektion. Hovrättens bedömning om att en ovetande person ska behöva finna sig i att luras till att ha sex med en hiv-smittad, endast för att risken råkar vara ”låg”, är därför såväl respektlös som kränkande mot dem som lurats till detta. Inte heller tar den hänsyn till det lidande offren utsatts för under tiden de levte i ovetenskap om de själva smittats. Slutligen riskerar domen att sända ut fel signaler till de få bärare

av hiv-viruset som av nonchalans för sina medmänniskors väl och ve kan tänka sig att underlåta sig att uppge att de själva bär på viruset till sina framtida sexpartner.

Vi anser alltså att smittskyddslagen bör uppdateras så att även bäraren av hiv eller andra allvarliga sexuellt överförbara sjukdomar har upplysningsplikt mot den/de den smittade har sexuellt umgänge med. Underlåtenhet att informera om sin allvarliga smittsamma sjukdom ska vara straffsanktionerad.

22 Skärpta straff för människosmuggling

En person som uppsåtligt hjälper en utlänning att olagligt ta sig in i eller passera genom Sverige, en annan EU-stat eller Island, Norge, Schweiz eller Liechtenstein gör sig skyldig till brottet människosmuggling. En person som planlägger eller organiserar för utläningar att ta sig in illegalt till Sverige utan pass eller tillstånd som krävs gör sig skyldig till brottet organiserande av människosmuggling.

Dessa brott regleras idag i utlänningslagen 20 kap. 8 och 9 §§. För både människosmuggling och organiserande av människosmuggling dömes till fängelse i högst 2 år. Något minimifängelsestraff stadgas ej. Om brotten anses grova dömes till fängelse i lägst 6 månader och högst sex år. Om brotten anses ringa till böter eller fängelse i högst sex månader.

Människosmugglingen till Sverige är en mycket allvarlig förseelse. Den kränker Sveriges nationella suveränitet – lagar och normer om statsgränser och medborgarskap. Den är vidare en inkomstkälla för organiserad brottslighet som bedriver handel med svenska passhandlingar och tar betalt för att smuggla människor, vapen och narkotika. Den bidrar till lönedumpning genom svart arbetskraft. Den riskerar insmugglades liv vid farliga transporter. Den kan vara ett led i transport av terrorister eller krigsförbrytare på flykt från rättvisan. Den kan slutligen också vara en del i ett icke-upptäckt led av organiserad människohandel och sexuellt utnyttjande av utsatta kvinnor och barn ifrån fattiga länder.

För att delvis stävja människosmugglingen till Sverige bör den som smugglats hit som huvudregel nekas att få asyl här i detta land. Att smugglas genom hela Schengen eller andra länder för att söka asyl just här är ett oetiskt sätt att kringgå Dublinförordningen som måste motverkas. Om den insmugglade därför ansöker om att få asyl eller uppehållstillstånd just i Sverige ska huvudregeln vara avslag.

Vidare återspeglas inte människosmugglingsbrottens allvar i dagens straffrätt. För att stärka arbetet mot människosmugglingen och ge Sveriges domstolar större utrymme att utdöma straff som ger en proportionerlig reaktion bör straffen justeras.

För både människosmuggling och organiserande av människosmuggling bör det för ringa brott anges minimifängelsestraff om 6 månaders fängelse och maximistraff bör höjas till fängelse i 2 år. För normalgraden bör minimistraff höjas till ett år och maxstraffet dubblas till 4 år. För grov människosmuggling höjs minimistraffet från 6 månader till 2 år och maxstraffet från 6 till 8 år.

Höjda straff medför även att det blir lättare att använda hemlig övervakning. Detta är enligt källor något polisen behöver i kampen mot människosmuggling, och får sedermera genom dessa höjda straff.

Dessutom bör det tydliggöras att människosmuggling, mot betalning eller utan betalning, oavsett ”det humanitära undantaget” enligt NJA 2009 s. 424, ska vara straffbart.

23 Återgång till tidigare straff vid ny brottslighet

En drygt 40 årig man dömdes 2011-12-13 av Stockholms tingsrätt, mål nr B 10490-11, i ett medialt uppmärksammat fall rörande grov barnvåldtäkt av en förbipasserande 12-årig flicka på S:t Eriksplan. Vid sidan av grov barnvåldtäkt dömdes samtidigt mannen för olovligt brukande, olovlig körning, narkotikabrott och brott mot knivlagen.

Mannen hade tidigare dömts till livstids fängelse för mord på en 21-årig kvinna av Göta hovrätt den 28:e december 1993. Genom beslut av Örebro tingsrätt den 23:e januari 2009 omvandlades livstidsstraffet till 26 år. Mannen blev villkorligt frigiven den 18:e december 2010 med en återstående strafftid om 8 år och 8 månader med prøvotid till den 20 augusti 2019.

Kort efter frigivandet förekommer mannen flera gånger i belastningsregistret. Senast före barnvåldtäkten dömdes denne i Solna tingsrätt den 11:e mars 2011 till fängelse i fyra månader för narkotikabrott utan att behöva återgå till sitt tidigare livstidsstraff.

I och med den ovan nämnda domen om grov barnvåldtäkt dömdes mannen till 4 års fängelse åter igen utan att återgå till tidigare livstidsstraff.

Vi menar att det är ett grovt systemfel när en livstidsdömd brottsling av denna typ kan frigivas villkorligt och begå nya allvarliga brott under prøvotiden utan att återgå till livstidsstraff. Detta trots att farlighetsbedömningen som legat till grund för frigivningen uppenbart visat sig felaktig med avseende på återfall i brottslighet. Dessutom grov sådan.

Det finns en rad olika omständigheter som rätten tittar på vid beslut om en villkorligt frigiven brottsling ska återgå till sitt tidigare straff eller ej. Vad vi dock kan konstatera är att bedömningen av detta kan vara för tillåtande. För att komma tillrätta med detta systemfel bör lagen meddela en mindre tillåtande inställning när en brottsling begår nya brott under den villkorliga frigivningen. Större vikt bör då läggas på hur allvarlig den tidigare brottsligheten varit, typen av brott under den villkorliga tiden, om det handlar om fängelsebelagd brottslighet och då framförallt om det handlar om brott mot person eller narkotikabrottslighet. Tidigare farlighetsbedömningar bör även upphävas och eventuell tidsbestämning av livstidsstraff bör ses över eftersom dessa bedömningar visat sig vara felaktiga.

Hade detta systemfel åtgärdats tidigare hade mannen, som nu dömts för grov barnvåldtäkt, återgått till livstidsstraff redan före barnvåldtäkten då han återföll i fängelsebelagd brottslighet, i detta fall narkotikabrott. Ett barn hade därmed räddats från att bli våldtagen.

Detta systemfel måste åtgärdas för att skydda samhället från grova brottslingar som villkorligt frigivits p.g.a. bedömningar som senare visat sig varit felaktiga.

24 Kriminalisera att fly från polis

Biljakter är bland det farligaste polisen i Sverige utsätter sig för. Brottet landar ofta endast på grov olovlig körning, rattfylleri under påverkan av droger/alkohol och ibland vårdslöshet i trafik, vilket är svårt att bevisa, samt att ej stoppa på polismans tecken. Det sistnämnda konsumeras i regel alltid.

När en gärningsman beslutar sig för att med motordrivet fordon försöka undkomma polisen utsätter han sig själv men framförallt allmänheten och polisen för livsfara. Trots detta och att han försöker undkomma lagföring är detta inte brottsligt.

Det är inte rimligt att det ska vara lagligt att försöka undkomma polisen med fara för andra. Detta bör därför kriminaliseras och straffvärdet ska ligga på fängelse.

25 Utlänningar som kör bil utan körkort

Sveriges Radio rapporterade¹³ i januari 2016 om att körkortslösa kan köra bil utan att bli straffade:

I mitten av september 2015 stoppade polisen en förare på väg in mot centrala Karlskrona. Mannen hade inget körkort att visa upp, men förklarade att han hade ett utländskt körkort. Problemet var bara att det var borttappat.

Kort därefter åtalades mannen för olaga körning, men tingsrätten friade eftersom man ansåg att åklagaren inte kunde bevisa att mannen faktiskt saknade körkort.

Polisens utredare Helena Renberg har just nu ett 30-tal liknande ärenden på sitt skrivbord.

– Finns det inga register i det land där man hävdar att körkortet är taget är det väldigt svårt, säger hon.

Så länge man inte är folkbokförd i Sverige behöver man heller inte något svenskt körkort. Och från den dagen man blivit folkbokförd, säger lagen att man har ett år på sig att ordna med ett svenskt körkort.

Ett körkort är ett tillstånd och det är knappast orimligt att bevisa att man har det tillstånd man säger sig ha. Vi har en ordning med körkort av en anledning och den kan inte undermineras på grund av hänvisningar till ett eventuellt körkort utomlands, som föraren inte kan eller vill bevisa.

Exempelvis kan man tänka sig att personer med körkort från EES-länder måste registrera sitt körkort hos Transportstyrelsen. En person som inte registrerat sitt körkort och som kör utan sitt utländska körkort får böter med ett icke oansenligt belopp och körförbud. Boten döms ut automatiskt av Transportstyrelsen som ett förvaltningsärende. Bilen ska kunna tas i förvar för att förhindra vidare körning eller till dess att boten är betald.

Det finns flera aspekter att ta i beaktande så regeringen bör återkomma med ett lagförslag som täpper till den lucka som har beskrivits.

Kent Ekeröth (SD)

Adam Marttinen (SD)

¹³ Sveriges Radio 18 januari 2016.